

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **I. L.**, zast. JUDr. Vladimírem Henclem, advokátem, se sídlem Masarykovo nám. 19, Náchod, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 5. 2008, č. j. 28 Az 48/2007 - 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 30. 5. 2008, č. j. 28 Az 48/2007 - 73, zamítl žalobu žalobce podanou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2006, č. j. OAM-236/VL-18-11-2006, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v Hradci Králové nyní napadeným rozsudkem rozhodoval o ve věci znovu poté, co Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. 6. 2007, č. j. 4 Azs 216/2006 - 35, zrušil usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 4. 2006, č. j. 28 Az 22/2006 - 5, v předmětné věci, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení s tím, že je povinen nejprve žalobce vyzvat k doplnění žaloby.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelkou uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve

a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvody podřaditelné § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Jmenovitě namítá, že k zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu je třeba, aby bylo pořízenými důkazy jednoznačně prokázáno, že postup stěžovatele směřoval k zákonem popsanému cíli. Stěžovatel uvádí, že správní vyhoštění nerespektoval, avšak ze žádného právního předpisu nevyplývá, že se podáním žádosti o mezinárodní ochranu vyhne soudnímu vyhoštění, které mu bylo uloženo. Soud se touto stěžovatelovou argumentací nezabýval a v závěrech se ztotožnil se správním orgánem. Stěžovatel dále poukazuje na to, že se nikdo nezabýval nebezpečím, které mu v případě návratu do země původu hrozí. V této souvislosti upozornil na Nález Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2007, sp.zn. IV. ÚS 553/06, kde se uvádí: *Vyhostit cizince – žadatele o mezinárodní ochranu – může vyvolat problém z hlediska čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (jemuž koresponduje čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), jestliže existují závažné a ověřené důvody se domnívat, že dotýčný je vystaven reálnému riziku, že by byl podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu (tzv. test „reálného rizika“).*

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel se v České republice průběžně zdržoval od r. 1997, v letech 2002 až 2004 zde pobýval legálně, následně se mu nepodařilo vyřídit potřebné formality a v České republice pobýval nelegálně. Rozhodnutím Policie České republiky ze dne 14. 6. 2005 mu bylo uděleno správní vyhoštění na dobu tří let. Toto rozhodnutí stěžovatel nerespektoval, žádné kroky k legalizaci pobytu na území České republiky nepodnikl a trestním příkazem Obvodního soudu v Praze 5 ze dne 16. 1. 2006, sp.zn. 1 T 3/2006 byl potrestán vyhoštěním na dobu čtyř roků pro maření výkonu úředního rozhodnutí. Dne 16. 2. 2006 stěžovatel podal žádost o azyl, s odůvodněním, že z Ukrajiny odešel pro nedostatečnou perspektivu života. O možnosti podat žádost o azyl se dozvěděl od známých. Připustil, že neměl žádné překážky pro to, aby žádost o azyl podal dříve. Žádné reálné obavy z hrozícího nebezpečí pro případ návratu neuvedl, toliko poznamenal, že se obává absence bydlení a skutečnosti, že by si s sebou nemohl vzít celý majetek, jenž zde nashromáždil. Žalovaný správní orgán žádost stěžovatele o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou v souladu s § 16 odst. 2 zákona o azylu, které v době rozhodování žalovaného znělo: *Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení azylu, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění,*

Krajský soud uznal postup žalovaného za odpovídající zákonu a se závěry krajského soudu závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. Je téhož názoru, že ve věci žádosti o udělení azylu stěžovateli bylo správně rozhodováno podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, a nepřicházelo v úvahu rozhodování podle § 12 zákona o azylu.

Námítky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud považuje za nedůvodné, námitkami obdobného rázu se Nejvyšší správní soud převážně opakovaně již zabýval a vypořádal se s nimi jako nedůvodnými již ve svých dřívějších rozhodnutích.

Nejvyšší správní soud především uvádí, že i podle judikatury Nejvyššího správního soudu *„Žádost o azyl podaná nikoliv bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti.“* - viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, www.nssoud.cz, dále *„Byla-li žádost o azyl podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, a tato žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 325/1999 Sb., nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu.“* - viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36, www.nssoud.cz. Kromě toho Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že *Zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné [§ 16 zákona o azylu], znamená, že neprobíhá dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.*, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, sp. zn. 4 Azs 35/2003, www.nssoud.cz.

Proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelským námitkám a považuje je za účelové.

Pokud jde o tvrzení, že se nikdo nezabýval nebezpečím, které mu v případě návratu do země původu hrozí, na tuto skutečnost pamatoval v době rozhodování správního orgánu v posuzované věci § 91 zákona o azylu institutem překážek vycestování. Ze zákona o azylu však vyplývalo, že ministerstvo vnitra v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování podle ust. § 91 téhož zákona tehdy, pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu. V případech, kdy bylo o žádosti o udělení azylu rozhodnuto jako zjevně nedůvodné potom v řízení o udělení azylu posuzování překážek vycestování v úvahu nepřicházelo. To bylo také vyjádřeno i v příslušné - viz např. rozsudek ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs147/2004 - 41, ve kterém bylo uvedeno, že *Rozhodne-li Ministerstvo vnitra o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nečiní již výrok o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 citovaného zákona*, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, sp. zn. 5 Azs 230/2004, kde bylo uvedeno, že *správní orgán není povinen rozhodnout o překážce vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.* Nutno však zdůraznit, že stěžovatel netvrdil žádné skutečnosti, které by mu v případě návratu do země původu hrozily a jež by zakládaly existenci překážky vycestování.

K upozornění stěžovatele na Nález Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 553/06, Nejvyšší správní soud, nad rámec potřebného odůvodnění,

poznává, že citovaný právní názor míří nikoliv na rozhodování ve věci azylu (dnes „mezinárodní ochrany“), ale na rozhodování o vyhoštění. Předmětem nynějšího přezkumného řízení však rozhodnutí o vyhoštění není.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu